

นิพฐ์ทาวรรณย์ แต่งเอี่ยม
“สืบ สายสืบ เบนจรงค์บ้านดอนโก่ดี”
ทายาทช่างศิลปหัตถกรรม (เครื่องดิน)

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 7/162 หมู่บ้านบูรพา 25
ช.แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร 10210
โทรศัพท์ : 085-446-2444

Nipawan Tangniem
Descendant of Benjarong Artisan Master

Address : 7/162 Burapa Village, 25 Kwang Si-Kan,
Don Muang District, Bangkok 10210
Tel : 085-446-2444

“ การได้สืบสานงานเบญจรงค์จากคุณป้านับเป็นความภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนอนุรักษ์ความเป็นไทย งานแต่ละชิ้นช่างฝีมือทำออกมาจากหัวใจ ดังนั้นถ้าหากคนไทยรุ่นใหม่ไม่ร่วมกันอนุรักษ์ ศิลปะเหล่านี้ก็คงสูญหายไปในอนาคต ถ้าท่านเป็นคนไทย ช่วยกันบอกต่อเนาะ งานคนไทยถ้าไม่ใช่คนไทยรักษาแล้วใครจะรักษา ”

“ดิฉันได้สัมผัส “เบญจรงค์” มาตั้งแต่ยังเด็ก ทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะสืบสานการทำเครื่องเบญจรงค์ต่อจากคุณป้า (อุไร แต่งเอี่ยม) และมีข้อสงสัยว่าทำไมการทำเบญจรงค์จึงยุ่งยากนัก มีกระบวนการทำมากถึง 9 ขั้นตอน ต้องใช้คนทำมากถึง 9 คน จึงเริ่มเข้ามาศึกษาเรียนรู้กระบวนการและขั้นตอนต่างๆ ในการทำเครื่องเบญจรงค์อย่างละเอียด โดยตั้งใจว่าจะเข้ามาสืบสาน เพราะเราเห็นคุณป้าทุ่มเทเพื่อชุมชนแห่งนี้มานานไม่ต่ำกว่า 40 ปี ในเมื่อดิฉันเป็นหนึ่งในลูกหลานก็ต้องเป็นกำลังสำคัญในการช่วยอนุรักษ์งานนี้ให้คงอยู่ตลอดไป

สำหรับกระบวนการทำเครื่องเบญจรงค์ของ “ดอนโก่ดี” นั้นนับว่ามีความซับซ้อนเพราะมีหลายขั้นตอน แต่ละขั้นตอนต้องใช้คนที่เชี่ยวชาญเฉพาะ ปัจจุบันได้มีการพัฒนาบางขั้นตอนเพื่อให้

ผลงานออกมาสวยงาม โดยเฉพาะเพิ่มการเผาเป็น 4 ครั้ง โดยจะนำน้ำทองคุณภาพ ซึ่งเป็นเทคนิคของกลุ่มมาทาช้าเพื่อให้เกิดลายทองนูน สุกเปล่งปลั่งแวววาว และมีความสวยงามเป็นพิเศษ การพัฒนาตลอดยก็เช่นกัน แต่เดิมลายแรกของงานเบญจรงค์ที่ช่างจีนมาสอนให้จะเป็นลายเทพพนมหรือสิงห์ ซึ่งเป็นลวดลายตามแบบฉบับของชาวจีน และเป็นลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ในสมัยรัชกาลที่ 2 ซึ่งต่อมามีการเปลี่ยนแปลงลวดลายตามความต้องการของตลาดทำให้มีทั้งลวดลายประเพณี และสถานที่สำคัญของไทย นอกจากนี้ภาษาที่ใช้ในการวาดลวดลายมีหลากหลายมากขึ้นให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าแต่ละกลุ่ม สิ่งที่สำคัญคือดิฉันมุ่งเน้นให้ลูกค้าแต่ละกลุ่มได้เข้ามาสัมผัสความเป็นเบญจรงค์ในชุมชน มากกว่าที่จะเน้นการส่งออก

ไปขายตามห้างร้านต่างๆ เพราะมีความคิดว่า เมื่อลูกค้าได้มาสัมผัส ได้เห็น ได้เรียนรู้ ได้ลองหัดวาด หัตระบายสี และได้สัมผัสถึงความเป็นเบญจรงค์อย่างแท้จริง ตรงนี้จะทำให้การตลาดของสินค้าเบญจรงค์ดอนโก่ดีมีความยั่งยืน ลูกหลานที่รักงานเบญจรงค์ก็จะอยู่ได้ และภูมิใจกับสิ่งที่เรามี”

ลำดับการสืบทอดงานหัตถศิลป์

รุ่นที่ 1 : อุไร แต่งเอี่ยม (ป้า)

รุ่นที่ 2 : นิพฐ์ทาวรรณย์ จ้อยอม (หลาน)

เครื่องเบญจรงค์ลายเทพบันเท็ง
("Thepbantueng" pattern on Benjarong)

อโร แดงเอี่ยม (ป้า) เครื่องเบญจรงค์ (เครื่องดิน)

"หลังจากโรงงานเซรามิกเสถียรภาพปิดตัวลงเมื่อปี 2525 สิ่งที่ยังคงอยู่คือทักษะฝีมือการเขียนลาย การปั้นและการเผา ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากช่างฝีมือชาวจีนเมื่อครั้งที่ยังทำงานที่โรงงานเซรามิกเสถียรภาพ ดิฉันและผู้ร่วมชะตากรรมประมาณ 20 คน จึงรวมตัวกันนำความรู้ ทักษะ ที่ได้รับการถ่ายทอดมาสร้างรายได้ ถึงแม้ว่าในช่วงเริ่มต้นจะมีความลำบากเนื่องจากไม่มีเตาเผา และต้องนำชิ้นงานมาเผาอีกที่หนึ่งซึ่งเตาเผาที่มีขนาดเล็ก แต่ก็ไม่เคยย่อท้อ เพราะเห็นถึงคุณค่าของสิ่ง

ที่กำลังทำ ทุกคนรู้ว่าสิ่งที่ทำอยู่ไม่ใช่แค่เพียงการหาเลี้ยงชีพเท่านั้น แต่คือการสืบสานมรดกของชาติ และอนุรักษ์การทำเครื่องเบญจรงค์ไว้ให้ลูกหลาน ความภาคภูมิใจในการทำเครื่องเบญจรงค์ไม่ได้มีเฉพาะเมื่อเป็นผู้สร้างสรรค์ผลงานเท่านั้น เพราะมีโอกาสได้เป็นครูผู้ให้วิชาแก่ลูกศิษย์รุ่นแล้วรุ่นเล่า ที่สำคัญเครื่องเบญจรงค์บ้านดอนไก่อดิยังกลายเป็นที่เลื่องลือไปไกล เนื่องจากผลงานสวยงามมีคุณค่า จนในเวลาต่อมาได้รับรางวัลมากมาย และได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐใน

การส่งเสริมอาชีพให้มั่นคงมากขึ้น เนื้อหาอื่นใดคือความภาคภูมิใจสูงสุดที่ได้รับในฐานะประธานกลุ่มฯ นั่นคือในปี 2552 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินมายังหมู่บ้านและมีพระราชกระแสรับสั่งให้ศิลปินเบญจรงค์ช่วยกันอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้แก่คนรุ่นหลัง ในฐานะหมู่บ้านหัตถกรรมต้นแบบซึ่งดิฉันก็ตั้งปณิธานที่จะสืบสานงานเบญจรงค์อย่างที่พระองค์รับสั่งไว้ "